

Proves d'accés a la universitat

Convocatòria 2014

Llengua catalana i literatura

Sèrie 3

Opció d'examen

(Marqueu el quadre de l'opció triada)

OPCIÓ A

OPCIÓ B

Qualificació		
1. Comprensió lectora	1.1	
	1.2	
	1.3	
	1.4	
	1.5	
2. Expressió escrita	2.1	
	2.2	
	2.3	
3. Reflexió lingüística	3.1	
	3.2	
	3.3	
	3.4	
Suma de notes parcials		
Descompte per faltes		
Total		
Qualificació final		

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Etiqueta de qualificació

Ubicació del tribunal

Número del tribunal

La prova consta de tres parts: 1) comprensió lectora, 2) expressió escrita i 3) reflexió lingüística. Heu de triar UNA de les dues opcions (A o B) i fer-ne les parts 1 i 2. A més, heu de fer la part 3, que és comuna a totes dues opcions.

OPCIÓ A

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions que us plantegem tot seguit.

Voldria que fóssiu ben mortes. Magristones, que encara existiu.

Viviu al carrer de les Tres Senyores, prop del Torrent de les Flors. Hi viviu de cantell, sense badar boca, decandides per la malastrugança. Entre brodat i brodat heu de vendre més d'un rajolinet de la vostra sang a la Creu Roja, per a sobreviure. I com magregeu!

Sou tres germanes, però sempre m'heu semblat la mateixa: glaç indefinit, besllumat, fruit del mateix pecat. La vostra mare, diuen, era una tomàtiga que va picar molt alt. Somiava, la desgraciada. I, com que era una paperina, no se'n va sortir. Acabà folla com un llum a *Las Hermanitas de los Pobres*. Però això és una altra història.

A vosaltres us recollí la tieta Dolores, una santa autèntica, i us donà una educació a la mida. Però mai no us heu pogut lluir en el tracte de senyores. Llengüetes viperines, bescantàveu qualsevol bellesa licorera del barri, només per donar-vos el plaer de ser alguna cosa, de pronunciar alguna paraula amb ressò. No en sou, de senyores, veritat? I això que sempre heu representat de meravella el vostre paper d'agraïda humilitat, com pollets en dol permanent. La Rosalia, la Clareta i tu, la Margalideta, que ets la petita.

Ningú mai no us ha estimat, ningú mai no us ha odiat. El vostre camí no ha fet mai cap torta, sempre a mig aire. Esbarronades davant qualsevol esbós d'aventura, heu lliscat per la vida sense un alè, sense un sospir. Una de vosaltres, no recordo si la Clareta o la Rosalia, feia les quaranta hores amb na Mundeta a l'església dels Josepets. Com l'envejàveu! La vostra sublim rancunieta nyeu-nyeu prou es basquejava per difamar-la, però ella se n'escapolia com una sargantana. Amb quin regust al pap no esbombàveu el veritable origen de na Mundeta Jover!

—No és més que la filla d'una sobrevinguda, d'una pagesa d'un poble de mala mort, de Siurana de Tarragona.

Dèieu, mig neules, mig coliflors. A Gràcia tothom coneixia prou bé el bressol de na Mundeta perquè els fes rau-rau el tractament de senyora. A més, ignorants com sou de matèria sociològica, no sabíeu que als barris graciencs no comptava el llinatge sinó el diner. Allò no era Barcelona i la gent gaudia d'una riquesa recent, molt ben administrada. Com us feia gruar aquell prestigi fet dama, aquell capell, aquell vestit, de vellut amb ratlletes de zebra..., aquell somriure (¿endevinàveu, potser, pecaminoses aventures d'amor?), i com cobejàveu, amb el silenci de les bèsties, aquell aire de senyora mig lletrada i aquella insinuació, quan us saludava acotant lleugerament el cap, d'un subtil reconeixement de la vostra presència!

Montserrat ROIG. *Molta roba i poc sabó... i tan neta que la volen*, 1970

1. Comprensió lectora

- 1.1. En l'espai assignat, expliqueu breument com la narradora descriu les tres germanes i quins retrets els fa. [1 punt]

- 1.2. Proposeu cinc adjectius que permetin sintetitzar les expressions referides a les tres germanes, subratllades en el text. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; si no responeu a la pregunta, no hi haurà cap descompte.]
- 1.3. Escriviu el referent dels pronoms marcats en negreta en el text. [0,5 punts]
«Com l'envejàveu!»:
«**Allò** no era Barcelona»:
- 1.4. Indiqueu succintament quina és la posició de qui fa la narració respecte del text i dels personatges. [0,5 punts]
- 1.5. Resoleu les qüestions següents, relatives a les lectures obligatòries d'aquest curs.
1.5.1. En un màxim de cinquanta mots, escriviu un resum del conte «Un barril de sabó moll» del recull *El Cafè de la Granota*, de Jesús Moncada. [1 punt]

1.5.2. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a l'obra *El Cafè de la Marina*, de Josep Maria de Sagarra, són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	<i>Vertader</i>	<i>Fals</i>
<i>a)</i> La Marina és la mestressa del cafè.	☐	☐
<i>b)</i> La Caterina i la Rosa són filles d'en Libori.	☐	☐
<i>c)</i> L'obra transcorre en diversos escenaris.	☐	☐
<i>d)</i> La Caterina és mare soltera.	☐	☐
<i>e)</i> El pretendent de la Caterina és de la Catalunya del Nord.	☐	☐

2. Expressió escrita

2.1. Transformeu el fragment següent del text, que inclou una afirmació en estil directe, en una única oració d'estil indirecte i en tercera persona (narrador omniscient). La redacció resultant no pot alterar el sentit original del text. [1 punt]

«Amb quin regust al pap no esbombàveu el veritable origen de na Mundeta Jover!
—No és més que la filla d'una sobrevinguda, d'una pagesa d'un poble de mala mort, de Siurana de Tarragona.

Dèieu, mig neules, mig coliflors.»

2.2. Reescriuiu l'oració següent del text amb altres paraules i sense alterar-ne el sentit principal. [1 punt]

«La vostra sublim rancunieta nyeu-nyeu prou es basquejava per difamar-la, però ella se n'escapolia com una sargantana.»

- 2.3. En qualsevol grup humà podem observar actituds com les descrites per la narradora amb referència a les tres germanes de Gràcia. Expliqueu una situació semblant, d'algú que sigui víctima de les malediccions d'altres, que hàgiu viscut com a observador/a extern. Escriviu un text de vuitanta paraules, com a mínim. [2 punts]

OPCIÓ B

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions que us plantegem tot seguit.

Per què no orinen els ocells?

Bé, per donar una bona resposta caldria concretar què entenem per «orinar». Evidentment, si ho circumscrivim a l'acció que fem nosaltres —i la resta de mamífers—, els ocells no orinen. Però també podríem dir que ho fan d'una altra manera.

Anem a pams. Comencem per aclarir que la micció —com també s'anomena l'acció d'orinar— és el procés que elimina l'orina de la bufeta cap a l'exterior del cos. Cal dir que és l'etapa final del sistema excretor. La defecació, en canvi, és l'etapa final d'un altre procés: el digestiu. Com és sabut, els mamífers efectuem aquestes dues funcions mitjançant dues vies diferents.

Doncs bé, dèiem que els ocells **ho** fan ben diferent. I és que, entre altres coses, no tenen bufeta (**llevat dels** estruços). A més a més, tampoc tenen dos **orificis** de sortida, sinó un de sol: la cloaca. Per tant, *stricto sensu*, la resposta ha de ser que no orinen. Ara bé, el que sí que tenen és l'òrgan fonamental del sistema excretor: el ronyó.

I ara ve l'explicació de per què no orinen: el ronyó filtra la sang i produeix un líquid de rebuig —d'alt contingut en àcid úric, però no en urea— que va a parar al coprodeu, on es barreja amb els excrements procedents del tub digestiu. La mescla resultant té una consistència pastosa més aviat líquida i un aspecte blanquinós, i és expulsat a l'exterior a través de la cloaca. Aquesta mescla és rica en nitrogen i fosfats, cosa que la converteix en un bon fertilitzant, que s'utilitza com a adob (cas del guano). També pot portar llavors de plantes ingerides que s'han fet resistents als líquids digestius, cosa que en facilita la dispersió (cauran amb adob incorporat).

Els ocells que reposen habitualment en un lloc fix, com ara molts rapinyaires a les seves talaies, formen capes d'excrements que en certs casos aporten els nutrients necessaris per al creixement dels líquens. Així mateix, alguns ocells marins, com és el cas del gavià fosc (*Larus fuscus*), «bombardegen» amb excrements tant els rivals que els volen prendre el peix com els depredadors que s'acosten a les colònies de cria.

Ara bé, el seu caràcter àcid **els** fa corrosius i per això molts ocells urbans, com ara els coloms, **malmeten** les estàtues i façanes on reposen. També hi ha la possibilitat, tot i que poc probable, que ens caiguin al cap...

Finalment, comentarem que l'àcid úric és molt menys tòxic que la urea i això fa que no necessiti ser **diluit** en una gran quantitat d'aigua, com sí que ens passa als mamífers. Gràcies a això, a la bossa proximal es produeix la reabsorció d'una bona part de l'aigua, fet que ajuda a evitar la deshidratació i, en no necessitar beure amb tanta freqüència, permet que els ocells siguin més lleugers i els facilita el vol. A part, té un valor adaptatiu en les espècies que viuen en llocs esteparis, **àrids** o desèrtics, com ara alguns tetraònids.

Albert MASÓ. «Els perquè de *Mètode*». *Mètode* (gener 2014)

1. Comprensió lectora

1.1. Després de llegir atentament el text anterior, indiqueu si les afirmacions següents són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) Els ocells tenen bufeta, ronyó i cloaca.	☐	☐
b) L'àcid úric i la urea són la mateixa substància.	☐	☐
c) Hi ha ocells marins que es defensen dels depredadors amb els excrements.	☐	☐
d) Els ocells reabsorbeixen una gran part de l'aigua que ingereixen.	☐	☐
e) Els excrements dels ocells són corrosius per l'alta concentració d'àcid úric que contenen.	☐	☐

1.2. Proposeu un sinònim per a cadascun dels mots o les expressions següents, marcats en negreta en el text. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

a) *Llevat de:*

b) *Orifici:*

c) *Malmetre:*

d) *Diluit:*

e) *Àrid:*

1.3. Escriviu el referent dels pronoms marcats en negreta en el text. [0,5 punts]

«Doncs bé, dèiem que els ocells **ho** fan ben diferent»:

«Ara bé, el seu caràcter àcid **els** fa corrosius»:

1.4. En un màxim de quaranta paraules, escriviu un resum de la informació principal del text. [1 punt]

1.5. Resoleu les qüestions següents, relatives a les lectures obligatòries d'aquest curs.

1.5.1. En un màxim de cinquanta mots, escriviu l'argument de l'obra *El Cafè de la Marina*, de Josep Maria de Sagarra. [1 punt]

1.5.2. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives al recull *El Cafè de la Granota*, de Jesús Moncada, són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	<i>Vertader</i>	<i>Fals</i>
a) L'antiga vila de Mequinensa era just a la confluència del riu Ebre i Segre.	☐	☐
b) Hi ha un parell de contes que responen a l'estructura del soliloqui epistolar.	☐	☐
c) Hi ha tres contes que tenen com a escenari altres pobles del voltant.	☐	☐
d) En tots els contes hi ha el mateix protagonista principal.	☐	☐
e) El vell Cristòfol és l'informant de l'autor.	☐	☐

2. Expressió escrita

2.1. Reescriuiu els fragments següents, subratllats en el text, posant els verbs de les oracions principals en mode condicional i fent les adaptacions que calgui en la resta de verbs. [1 punt]

«Evidentment, si ho circumscrivim a l'acció que fem nosaltres —i la resta de mamífers—, els ocells no orinen.»

«Ara bé, el seu caràcter àcid els fa corrosius i per això molts ocells urbans, com ara els coloms, malmeten les estàtues i façanes on reposen. També hi ha la possibilitat, tot i que poc probable, que ens caiguin al cap...»

2.2. Redacteu, a partir de la informació inclosa en el text, una definició per a cadascun dels termes següents, subratllats en el text. [1 punt]

a) Cloaca:

b) Coprodeu:

2.3. Escriviu un text de vuitanta paraules, com a mínim, en què expliqueu quina percepció personal teniu de les ciències naturals. Us agrada estudiar-les? Teniu curiositat per certs fenòmens? Us plantegeu alguns perquè com el del text? Llegiu revistes de divulgació o veieu documentals? Tant si les vostres respostes són afirmatives com si són negatives, expliqueu per què. [2 punts]

PART COMUNA

3. Reflexió lingüística

3.1. Indiqueu l'anàlisi correcta dels pronoms, les oracions o els sintagmes subratllats.
[0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

3.1.1. Voldria que fóssiu ben mortes.

- subjecte
- complement directe
- complement circumstancial
- complement de règim verbal (o complement preposicional)

3.1.2. Com us feia guar aquell prestigi fet dama, aquell capell, aquell vestit, de vellut amb ratlletes de zebra..., aquell somriure.

- subjecte
- complement directe
- complement indirecte
- complement predicatiu

3.1.3. Però ella se n'escapolia com una sargantana.

- atribut
- complement de règim verbal (o complement preposicional)
- complement del nom
- subjecte

3.1.4. Per això molts ocells urbans, com ara els coloms, malmeten les estàtues i façanes on reposen.

- complement circumstancial
- complement de règim verbal (o complement preposicional)
- complement del nom
- complement de l'adjectiu

3.1.5. Aquesta mescla és rica en nitrogen i fosfats.

- complement de l'adjectiu
- complement circumstancial
- complement del nom
- atribut

3.2. Empleneu el buit de les oracions següents amb els pronoms febles o els relatius adients i en la forma correcta.

[0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

- a) D'entrades, _____ he aconseguit tres.
- b) Porta _____, les claus a en Joan.
- c) El poble _____ vius queda massa lluny del tren.
- d) La botiga de sabates és al final del carrer. _____ arribarem en cinc minuts.
- e) A les seves germanes, _____ escriu un missatge cada dia.

3.3. Completeu les oracions següents amb la forma verbal correcta del verb que hi ha entre parèntesis.

[0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

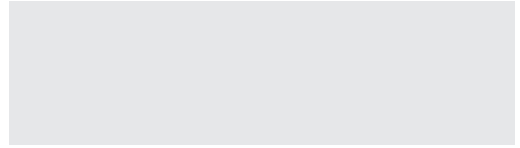
- a) Et prego que no m' _____ (*interrompre*) i em deixis parlar.
- b) Si _____ (*poder*), plegaria de la feina.
- c) Abans hem _____ (*incloure*) una petició nova a la carta.
- d) Amb aquest nou vestuari, demà els actors _____ (*lluir*) d'allò més.
- e) Si ja has acabat, agafa l'abric, _____ (*anar*) cap a la porta i marxa.

3.4. Subratlleu en el text següent cinc grafies que corresponguin al so alveolar fricatiu sonor [z].

[0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; si no responeu a la pregunta, no hi haurà cap descompte.]

L'esmorzar del casal no ens va agradar gens. Resulta que el cuiner va equivocar la dosi d'espècies i sal.

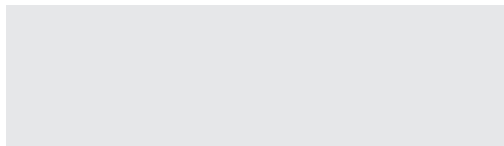
Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Institut
d'Estudis
Catalans

Proves d'accés a la universitat

Convocatòria 2014

Llengua catalana i literatura

Sèrie 4

Opció d'examen

(Marqueu el quadre de l'opció triada)

OPCIÓ A

OPCIÓ B

Qualificació		
1. Comprensió lectora	1.1	
	1.2	
	1.3	
	1.4	
	1.5	
2. Expressió escrita	2.1	
	2.2	
	2.3	
3. Reflexió lingüística	3.1	
	3.2	
	3.3	
	3.4	
Suma de notes parcials		
Descompte per faltes		
Total		
Qualificació final		

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Etiqueta de qualificació

Ubicació del tribunal

Número del tribunal

La prova consta de tres parts: 1) comprensió lectora, 2) expressió escrita i 3) reflexió lingüística. Heu de triar UNA de les dues opcions (A o B) i fer-ne les parts 1 i 2. A més, heu de fer la part 3, que és comuna a totes dues opcions.

OPCIÓ A

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions que us plantegem tot seguit.

Per a arribar al despatx de la família, s'ha de travessar abans tota la nau de la serradora. Mig per fer temps, mig perquè sabia que el pare em veia des del despatx —galeria que domina el taller—, vaig anar, de primer, a les màquines a saludar els homes. Després a dalt.

—Oriol, hola.

—Quan has arribat?

—Ara. En el correu de les quatre. Avi, com està?

I un petó al començament de la calba, que era tota rosada, suada de gotes.

—¿Això vol dir que t'han tornat a anar malament els exàmens?

—Vaig equivocar un problema.

—Que era molt difícil, potser?

—També. Però és que no **hi** tinc sort.

—Serà qüestió de no badar, aquest estiu. I cop fort als llibres. Vejam si et treus l'ingrés de sobre. Jo crec que vas a l'examen amb por de suspendre, i suspens. Et deus posar nerviós...

—És que no sóc de mena d'estudiar.

Mai no sabré si l'avi s'adonava que no havia saludat el pare, ni **li** havia fet cap petó: en aquells tres quarts de minut, degué conèixer una humiliació més profunda que la meva, aquella de la matxada amb una petxina i un grapat de sorra a la mà. En veure que no m'esborrava amb un crit ni em rompia la cara amb dues galtades a ferir, vaig reconèixer que, sense voler, l'havia liquidat. No em mirava. Estava a l'aguait. S'encenia a poc a poc. **Dissimulava** amb la poca traça de buscar, de primer, un paper entre el munt de correspondència del dia. Obrí després un calaix de l'escriptori: hi havia una capsa de llapis de la casa Cinzano, dos tinters de Pelikan, una capsa d'**havans**. Se'l veia baixat del poder una mica fantàstic fins a **fingir** que necessitava quelc..., que necessitava alguna cosa. I tot per tal de matar els nervis, ell. De bell nou buscà no res en un altre munt d'albarans. Durant un moment que estigué de perfil contra els vidres no gaire nets, que donen a la serradora, el vaig veure envellit. Amb poc vent a la vela.

[...]

Retallat contra els vidres del despatx, fet d'una paret de cristalls, una de fusta i dues de tàblex, el perfil del pare era de: fracassat. Li vaig fer el petó que pertoca. Ara, però, d'aquesta **habitació** de Ginebra estant, recordo, reconec, que realment li vaig fer un **petó**.

Blai BONET. *Míster Evasió*, 1969

1. Comprensió lectora

1.1. Indiqueu quin és el tema central d'aquest fragment de la novel·la de Blai Bonet.

[1 punt]

- Els maltractaments del pare al protagonista.
- El fracàs en els estudis del protagonista.
- El canvi en la relació del protagonista amb el seu pare.

- 1.2. Expliqueu el significat de les cinc oracions següents, subratllades en el text. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

Serà qüestió de no badar, aquest estiu:

És que no sóc de mena d'estudiar:

Estava a l'aguait:

S'encenia a poc a poc:

De bell nou buscà no res en un altre munt d'albarans:

- 1.3. Escriviu el referent dels pronoms marcats en negreta en el text. [0,5 punts]

«Però és que no **hi** tinc sort»:

«ni **li** havia fet cap petó»:

- 1.4. Indiqueu succintament la relació del narrador amb el protagonista de la novel·la, l'Oriol. [0,5 punts]

- 1.5. Resoleu les qüestions següents, relatives a les lectures obligatòries d'aquest curs.

1.5.1. En un màxim de cinquanta mots, expliqueu els temes principals que es tracten en l'obra *El Cafè de la Marina*, de Josep Maria de Sagarra. [1 punt]

1.5.2. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives al recull *El Cafè de la Granota*, de Jesús Moncada, són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

Vertader Fals

a) L'antic camp de futbol de la vila de Mequinensa es va negar d'aigua.	☐	☐
b) La Plaga de la Ribera vol ser bona persona.	☐	☐
c) L'autor apareix en alguns contes recollint històries.	☐	☐
d) L'amo de la mina va fugir amb la Claudia Cardinale, una actriu italiana de l'època.	☐	☐
e) <i>Clenxa</i> és el malnom del barber de la vila.	☐	☐

2. Expressió escrita

2.1. Reescriuiu el fragment següent del text amb altres paraules i sense alterar-ne el sentit original. [1 punt]

«En veure que no m'esborrava amb un crit ni em rompia la cara amb dues galtades a ferir, vaig reconèixer que, sense voler, l'havia liquidat.»

2.2. Proposeu un sinònim per a cadascun dels mots següents, marcats en negreta en el text. [1 punt: 0,2 punts per cada resposta correcta. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

a) *Dissimular*:

b) *Fingir*:

c) *Havà*:

d) *Habitació*:

e) *Petó*:

- 2.3. Hi ha situacions que hem viscut com a tenses o preocupants, però que amb el temps les recordem de manera menys punyent; relativitzem allò que va passar. Expliqueu una experiència pròpia (o una situació inventada) que us va molestar fa temps i que ara us sembla una ximpleria. Escriviu un text de vuitanta paraules, com a mínim. [2 punts]

OPCIÓ B

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions que us plantegem tot seguit.

Si el rei franc hagués sucuat mai els dits a la sang de Guifré el Pilós per donar-li un escut d'armes, una cosa és segura: Guinedilda de Cerdanya hauria estat al costat del ferit. El que no és tan clar és si això hauria sortit a les cròniques: l'esposa del comte, tot i la gran importància que va tenir al seu moment, no apareix a la foto dels personatges més **cèlebres** de la nostra història.

Guinedilda (també dita *Guinedell* o *Guinedella*) es va casar **al voltant de** l'any 870 amb el seu cosí segon, Guifré. Aquests lligams endogàmics —que sovint fregaven l'incest— van ser molt freqüents entre els primers comtes catalans i eren **tolerats** per l'Església, còmplice d'aquella estratègia política: eren temps decisius per a la conformació del territori i del nou poder comtal, i no els semblava prudent involucrar altres famílies en el projecte.

Guinedilda va ser molt més que la mare de la primera dinastia comtal catalana, la casa de Barcelona. Va ser una dona que va compartir el poder amb el seu marit i va participar braç a braç en les seves decisions. En tots els documents de l'època on apareix el nom de Guifré I, ella també s'esmenta com a comtessa de ple dret, mai com a simple consort. De fet, en el segle IX el poder era compartit per tota la **parentela**, i Guinedilda hi va tenir un paper especialment **rellevant**.

Fins i tot es conserva un poema de l'arxiprest mossàrab Cebrià, de Còrdova, que l'elogia: és evident que calia tenir bones relacions amb una parella que s'havia revelat prou poderosa per actuar amb independència dels reis francs, i que exercia el seu poder en una àrea cada cop més àmplia, amb la legitimitat d'una pila de títols (Barcelona, Urgell, Besalú, Cerdanya, Girona i Osona) i una política intel·ligent de repoblació.

Amb els seus nou fills, Guifré i Guinedilda també van actuar amb sentit d'estat. Prova d'això és que **en** van oferir dos a l'Església com a monjos, però no en un lloc qualsevol: als monestirs que acabaven de fundar a Sant Joan de les Abadesses i a Ripoll, dos llocs clau per al control del territori. Va ser en aquest últim monestir on van enterrar Guifré I el 897, i probablement la seva esposa Guinedilda, uns tres anys després.

Agnès ROTGER. «Guinedilda de Cerdanya, la mare de la pàtria». *Sàpiens*, núm. 114 (març 2012)

1. Comprensió lectora

1.1. Després de llegir atentament el text anterior, indiqueu si les afirmacions següents són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	<i>Vertader</i>	<i>Fals</i>
a) Guinedilda és un personatge històric molt conegut.	☐	☐
b) Guifré I i Guinedilda eren reis francs.	☐	☐
c) L'origen de les quatre barres és una llegenda.	☐	☐
d) Tots els fills de Guinedilda i Guifré eren monjos.	☐	☐
e) No se sap exactament on està enterrada Guinedilda.	☐	☐

1.2. Proposeu un sinònim per a cadascun dels mots o expressions següents, marcats en negreta en el text. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

a) *Cèlebre*:

b) *Al voltant de*:

c) *Tolerat*:

d) *Parentela*:

e) *Rellevant*:

1.3. Escriviu el referent dels pronoms marcats en negreta en el text. [0,5 punts]

«es conserva un poema de l'arxiprest mossàrab Cebrià, de Còrdova, que l'elogia»:

«**en** van oferir dos a l'Església com a monjos»:

1.4. En el text es diu que «En tots els documents de l'època on apareix el nom de Guifré I, ella també s'esmenta com a comtessa de ple dret, mai com a simple consort». Comenteu breument la diferència entre els dos rols que pot exercir l'esposa d'un regent, a partir de la informació del text. [1 punt]

1.5. Resoleu les qüestions següents, relatives a les lectures obligatòries d'aquest curs.

1.5.1. En un màxim de cinquanta mots, expliqueu per què l'equip de futbol de la vila de Mequinensa va acabar guanyant el partit narrat en el conte «Futbol de ribera», del recull *El Cafè de la Granota*, de Jesús Moncada. [1 punt]

1.5.2. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a l'obra *El Cafè de la Marina*, de Josep Maria de Sagarra, són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	<i>Vertader</i>	<i>Fals</i>
a) En Libori és l'amo del Cafè de la Marina.	☐	☐
b) La Caterina és la veïna d'en Libori.	☐	☐
c) Els tres actes de l'obra transcorren en el mateix escenari, el Cafè de la Marina.	☐	☐
d) Sembla que, temps enrere, la Caterina va avortar.	☐	☐
e) En Claudi, al final, acaba marxant a Amèrica.	☐	☐

2. Expressió escrita

2.1. Passeu els verbs de les oracions següents del text del passat perifràstic al passat simple. [1 punt]

«Guinedilda va ser molt més que la mare de la primera dinastia comtal catalana, la casa de Barcelona. Va ser una dona que va compartir el poder amb el seu marit i va participar braç a braç en les seves decisions.»

«Amb els seus nou fills, Guifré i Guinedilda també van actuar amb sentit d'estat. Prova d'això és que en van oferir dos a l'Església com a monjos...»

2.2. En un màxim de quaranta paraules, escriviu una nota biogràfica breu sobre la figura de Guinedilda a partir de la informació inclosa en el text. [1 punt]

- 2.3. Escriviu un text de vuitanta paraules, com a mínim, en què exposeu quina opinió us suscita la invisibilitat de les dones en molts àmbits (en la història, en la ciència, etc.). Creieu que això està canviant? Esteu d'acord amb les polítiques de paritat o de discriminació positiva que s'impulsen en alguns països o en alguns àmbits? Argumenteu la resposta. [2 punts]

PART COMUNA

3. Reflexió lingüística

3.1. Indiqueu l'anàlisi correcta de les oracions o els sintagmes subratllats.

[0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

3.1.1. Això vol dir que t'han tornat a anar malament els exàmens?

- subjecte
- complement directe
- complement predicatiu
- atribut

3.1.2. Et deus posar nerviós.

- atribut
- complement directe
- subjecte
- complement predicatiu

3.1.3. Vaig reconèixer que, sense voler, l'havia liquidat.

- complement circumstancial
- complement de règim verbal (o complement preposicional)
- complement directe
- subjecte

3.1.4. Va ser una dona que va compartir el poder amb el seu marit i va participar braç a braç en les seves decisions.

- complement circumstancial
- complement de règim verbal (o complement preposicional)
- complement del nom
- atribut

3.1.5. Aquests lligams endogàmics van ser molt freqüents entre els primers comtes catalans i eren tolerats per l'Església.

- complement de l'adjectiu
- complement circumstancial
- complement agent
- complement del nom

3.2. Empleneu el buit de les oracions següents amb els pronoms febles o els relatius adients i en la forma correcta.

[0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

- a)** A en Marc, _____ telefonaràs tu?
- b)** _____ tallarem quatre, de llesques de pa.
- c)** La facultat _____ t'agradaria entrar té molta demanda.
- d)** _____ podem lligar sense problemes (les bicicletes a l'aparcament).
- e)** L'home _____ parleu és el nou encarregat del taller.

3.3. Completeu les oracions següents amb la forma verbal correcta del verb que hi ha entre parèntesis.

[0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

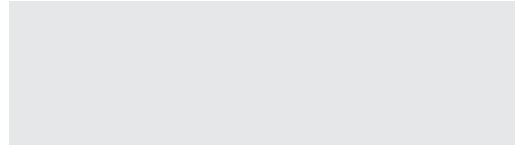
- a)** Nosaltres no _____ (*excloure*, en present) ningú del debat.
- b)** Si ho _____ (*voler*), podríeu viatjar més sovint.
- c)** M'agradaria que tu _____ (*lluir*) aquest vestit a la festa.
- d)** Quan hakis _____ (*oldre*) el cafè, afegix-lo al massapà.
- e)** Jo sempre _____ (*tossir*) quan sóc al teatre. Quin greu que em sap!

3.4. Subratlleu en el text següent cinc grafies que corresponguin al so alveolar fricatiu sord [s].

[0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; si no responeu a la pregunta, no hi haurà cap descompte.]

En aquesta merceria prop de casa les peces de passamaneria són a preus reduïts.

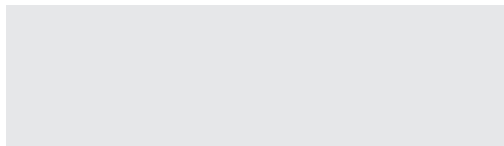
Etiqueta del corrector/a

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Institut
d'Estudis
Catalans